

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zhaja vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru a pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 30 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem zemenišču (Znabensminar). — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Zanimajmo se za Družbo sv. Mohora!

Ako se Slovenci smemo s čim ponašati, je to gotovo in v prvi vrsti družba sv. Mohora v Celovci. Takšne družbe, ki bi za primeroma majhno število ljudstva, okoli 1½ milijona duš, toliko delovala, nima kmalu kateri drug narod na svetu. Lani je štela 28,502 udov, največje število do sedaj. Za boren goldinar, prav za prav za 94 kr., ker vzame kolek za Koledar 6 kr., prejel je vsaki ud 6 lepih koristnih knjig in je torej šlo mej narod od škofovske palače do skrite bajte kde v planinah 171.012 knjig. Kar je pa še posebič povdarjati, je to, da so knjige našemu narodu zelo primerne. One uterjujejo ljudstvo v sv. katoliške ver, krepijo nraavstveni čut. Na dalje poučujejo, razveseljujejo, kratkočasijo. Sploh bistrijo um, blažijo srce in vnemajo za slovensko domovino. In zato rečemo: družba sv. Mohora je nam Slovincem od Boga obilo blagoslovljeni, srečno in uspešno delujoči zavod za pravo narodno omiko in vsestranski napredek.

Ker je navedeno gola resnica, katerej pritrđi vsak pameten Slovenec, zato je tudi vsakega domoljuba sveta dolžnost, da se za ovo družbo zanima in jo podpira vsestranski. Opozoriti hočemo še le na nekaj, namreč, da sedaj sovražniki naše vere in narodnosti na tisoče nemških, slabih, ničvrednih, nevarnih knjig in knjižur v naše ljudstvo pšejo. Zlasti nemški šulvereinovci kar besnijo sejajoč tujo ljuliko mej našo pšenico. Kolporterjev mrgoli po deželi, ki raznašajo tuje, največ prajzovske knjige, podobe itd. Po naših mestih pa skoraj nikder ni najti slovenskega knjigotržca. Najbolje sredstvo proti omenjenemu spridovanju našega naroda — je družba sv. Mohora. Poslužujmo se torej tega sredstva. Za letos je uže skrajni čas.

Z zadnjim dnevom meseca februarja se sklene nabiranje družbenikov. Naj se torej vsak podviza ter naglasi pri dotičnem župnijskem predstojniku ali dekanijem ali drugem poverjeniku!

Knjige za letos so zopet izvrstne, dobro izbrane namreč: 1. Življenje preblazene Device Marije in njenega prečistega ženina sv. Jožefa (pisatelj razlaga: praznike, bratovščine, redove Mariji in sv. Jožefu posvečene); 2. Slovanska apostola sv. Ciril in Metod (primerna knjiga tisočletnici smrti Metodove); 3. Zgodovina sv. katoliške cerkve (od Gregorja VII. do Lutra); 4. Slovenski Pravniki (o sodnijskem postopanju, pričah, pri-segah itd.); 5. Slovenske večernice (povest „Dorica“) in 6. Koledar za leto 1886.

Največ udov šteje Ljubljanska škofija, namreč 10.643, zatem pa naša Lavantinska, 9019. Blagi poverjeniki in domoljubi slovenski bodo gotovo skrbeli, da se ovo lepo število jim v čast, narodu v blagor ohrani, še bolje pa: pomnoži. Zgodi se!

Desterniški.

Gospodarske stvari.

Gruške obcestnice.

III. 20. Gruška divjakinja. (Wildling von Einsiedl.

Je izvrstna gruška moštnica, ki se do prihodnjega poletja drži in posebno trpežno, izvrstno, ovočno vino daje. Drevo postane veliko, doseže starost od 100 in več let in je za mrzle kraje kakor vstvarjeno.

21. Gruška jesenka. (Herbstmehlingsbirne.)

Je bolj drobička, podolgovata, žolta gruška, ki jeseni dozarja in ki je za gospodarstvo velike vrednosti. Tudi surova je vžitna. Drevo prekomerno obilno rodi, postane veliko in staro kakor hrast.

22. Gruška oroslanka. (Gelber Löwenkopf.)

22. Gruška galovka. (Gallusbirne.)

21. Gruška grozdana. (Träublingsbirne) se daje tudi za mrzle kraje priporočati in dajejo izvrstno pijačo.

Štajerski mašancelj.

(Dominik Č.lik.)

III. Zdaj poznate, dragi Slovenci, našo jabelko, posebno v Slovenskih goricah, kder so ga letos toliko prodali; samo v jedni fari vem, gotovo nad 1000 polovnjakov, in plačuje se že po 10 fl, je to 10 000 fl, in v celih Slovenskih goricah ne bo prenapeto reči, da so kupci samo za teti sad pustili 100.000 fl.

Zdaj pa vprašam, kako hvaležnost so slovenski sadjerejci že pokazali do svojih ljubih sadnih dreves?

Že je šlo zadnje leto 1884 h koncu, ali dozdej še ni bilo videti, da bi le kateri posestnik jedno drevesce zasadil ali saj prostor za spomlad pripravil, tem menje, da bi drevesa snazili, čistili, gnojili, pred zajci varovali, dokaj je že poglodačnega. Merite, kopljite jame na praznih prostorih, katerih še je prezadosti videti; železnica se tudi bliža in kupčije s sadjem bo zmiraj več; pijača je tudi dobra, zdrava, na Dunaji že tolklo v butelkah za bolne prodavajo; posušenega sadja pa je v obče premalo, čeravno bi marsikteri ga že lahko imel za živež in prodajo. Usmili se vam vaša živina, ako je bolna, usmili se vam naj tudi sadje in drevje; ako je živina krulava, garjeva, slabo postrežena, bo hirala, poginila: tako hira, poginjava tudi sadno drevje. Koliko je videti polomljenih vej, mrčes lazi po drevesih, lim (bela omela) ga zajedava, ali to ni nemarnost? Poboljšajte se tukaj in poprimite se umnega sadjarstva, sebi v korist, domovine v lepoto.

Kako otrobi z največim pridom pokladati.

Priporočajo otrobi poprej nekoliko poprati in jim namesto vode kislega mleka ali matude primešati. Množina dušika ali gnjilca, ki ga imajo otrobi v sebi, pride večidel od vlečica. Vlečie je sam na sebi težko prebavljiv, z vodo pa, v kateri je kaj natrona raztopljenega, je lažkejše prebavljiv. Mlečna kislina nareja vlečie tudi lažkejše prebavljiv, zato je namakanje otrobov z matudo ali mlekom gotovo velike vrednosti za popolno izporabo njihovo. Navadno se otrobi med rezanje ali pa pijačo potrosijo, kar pa njihovo popolno izporabo nikakor ne zagotavlja. Po pravici se toraj priporoča 24 ur predno se otrobi živini položé, v kakem sodčku ali drugi pripravi posodi, s toplo vodo namočiti in nekoliko kvasa pridjati. Posoda mora na kakem toplem kraju stati n. pr. blizo komna ali ognjišča do drugega jutra.

Dopisi.

Iz Konjic. (Še nekaj o volitvah.) Srenjske volitve bile so v marsičem prav podučljive. Jasno se je kazalo, da smemo v vsem se zanašati na one može, ki „Slov. Gospodarja“ čitajo. Nova ves, Polena, Konjiška ves so se posebno odlikovale, tam so skoraj sami korenjaki in le malo je omahljivcev, dočim so Žečani, Leskovčani, Hebenstreitovci in Dobravčani večinoma samo na trebuh gledali in si ga bojda tudi dobro nabasali. Nekateri pa vendar pri nemčurjih niso dosti dobili, ampak so še našo mizo obrajtali. Seveda je tudi v slednjih vaseh značajnih, izvrstnih mož, ki se niso dali omamati n. p. Potočnik, Zajc itd. — Bukovle in Gabrovle so tudi precej dobro se vedle. Najhuje s trebuhom za kruhom silili so pa naši rokodelci. To je zares žalostno, ali čuditi se ni, kajti so ogromni duševni revčeki. Ničesar ne čitajo pa tudi nič ne razumejo, časopisi ali knjige so jim deveta briga; jesti in piti, a to obilno in zastonj jim gre nad vse. Da so s nemškutarji potegnili, to jim je slobodno, pa da so grdo proti nam rogovilili, kmete obirali, plašili, jim listke pulili in druge usiljevali, to jim štejemó v sramoto. Sicer se pa bomo začeli vesti po gaslu svoji k svojim. Povedati še moram, da so si naši nasprotniki vrle agitatorje in korteže izbrali. Med njimi bilo je nekoliko takih, ki so se večkrat proti 7. božji zapovedi pregrešili in zato v luknjah pokorili. V Žečah so pa v krčmi naši bahači pili, se objemali in bratili z ljudmi, katerih se trezni sramujejo! Največ si je prizadeval, da bil bi izvoljen, naš usnjar, pa žalostno propal. Jezo si ji hladil, kakor je mogel.

Iz Mahrenberga. (Molitev.) Vuhrečanom bode menda bolje, ker mora dečica na komando šulvereinskega podučitelja „zum Gebet“ pred šolo nemški moliti. Nimate li duhovna, kateri bi vaše otroke v maternem jeziku moliti učil? Ali vas je vže zapustil vaš župnik? Reč je drugače. Od nekdanj se je v šoli slovenski molilo, le pred kratkim je zapovedal šulvereinski podučitelj nemško molitev. Uboga dečica ne sme toraj v tistem jeziku Boga moliti, v katerem svoje ljube starše kliče. Ali to ni nezaslišano od človeka, ktera nima nobene pravice, pa tudi ni izkušen iz veronauka, kakor njegovo spričevalo kaže. Posvetnjak kdorkoli bodi, nima pravice, ne oblasti o verskih rečeh kaj zapovedovati, alj pa prepovedovati, to pripada duhovnej oblasti. Dečica sama je prišla se pritoževati h č. g. župniku. Hitro vkaže ta g. nadučitelju, da podučitelju prepove nemško molitev. Svoje glavnež pa ostane pri svojem. Sedaj naznani g. župnik nadzorniku. Naš ljubeznjivi inšpektor menda ničesa ni odgovoril, zato pa je g. župnik vse velč. knezoškofijstvu pred-

ložil. Molitev pripada k veronauku ktereга duhoven deci razlaga v maternem jeziku, da za more Boga v duhu in resnici moliti.

Iz Dobja. Enorazredna šola v Dobjem pri Planini razširila se bode še v teku tega leta v dvorazrednico. Ob enem se ima do 15. vinotoka t. l. postaviti enorazredna šola v Jelšah fare Dobje. Slav. centralni odbor štaj. kmetijske družbe v Gradci je prepustil tukajšnjemu šolskemu voditelju 9. S. Vole-u na njegovo prošnjo čveterico koroških Jezerskih ovac, obstoječo iz enega ovna in treh ovac za zboljšanje tukajšnje ovčje reje.

Iz Laznice nad Marib. (Nemškutarski divjaki) so poštenega Slovenca na poti v Ruše k veselici bralnega društva grdo napali iz Grilove krčme na Bezeni. Kričali, tulili, psovali, da je bilo strah. „Ferd.... slovenska krota....“ in podobne psovke so letele nanj. Bili so iz tamošnje okolice, kakih 9 ali 10 zdivjanih pobalinov. Čez nekaj časa jih privleče na saneh uborno konjsko kljuse, ki si je gotovo želelo prej mrzlega mesarja, nego takšne divjake vlačiti. Skobacajo se naposled pred Maroltovo hišo, ter krolijo nekaj nemških, da bi lahko vse podgane in miši pobegnole. Slovenci se pa ne dajo motiti, vedno več se teh nabira, kar ove divjake tako splaši, da precej omolknejo, srce jim v hlače zleze in se pobe-rejo tiho iz Ruš tavun. Starši, ki takšnih divjakov vzrejajo, delajo sebi in celej okolici malo časti.

Od Male nedelje. (Letino) lanjsko štejejo mej boljše. Zrnja, posebno pšenice, se je obilno pridelalo, tudi sadja, največ jabolk, za katera so ljudje dobili prav lepih denarjev. Jabolčnika so mnogo naredili in tudi še po ceni prodavali. Vinogradi so malo več dali, kakor prejšnja leta pa vino nima prave cene. Letošnja zima je vže izvanredna. Za ozimine se močno bojimo in sploh se ne nadejamo dobre letine. Za našo okolico bi sodilo osnovati kakšno bralno društvo, da bi se slovenski časniki in knjige marljiveje prebirale. Domoljubi, poskusimo.

H. St.

Iz Celjske okolice. (Veselica — rajna Slovenija.) Zadnja veselica „kat. podpornega društva“ se je vrlo obnesla in vdeleževalo prav obilno število ljudstva, tako, da je bila precej velika dvorana „pri belem volu“ vsa natlačena. Imeli smo prav prijeten večer s poštenim razveseljevanjem. Vsaj pa tudi prijetnega in zabavljivega razvedrenja potrebujemo pri sedanjih mršavih razmerah! Hvala toraj vsem častitim gospodom, ki so nam priredili to prijetno veselico! Tudi „sirotinski zavod“ katoliškega podpornega društva vtegne s vspehom te zabave biti zadovoljen. — Namerava se pri obč. zboru rajne „Slovenije“ 4. marca staviti predlog, da se tistih 7 gold., ktere bi imeli dobiti delni-

čarji od vsake akcije, ne povrne delničarjem, temveč prepusti za kakšen dobrodelen namen. Oho! Če hoče katerikoli akcijonar iz svojega žepa šteti novce za dobre namene, slobodno mu! Da bi pa občni zbor smel razpolagati s ptujim denarjem, to je celó novo.

Od sv. Lovrenca v puščavi. (Bauernvereinovecem!) Dne 1. februarja je tukaj zboroval nemško-liberalni bauernverein. Vkljub temu, da so se kmete vabili z obljubo, da se bode odpravil dohodninski davek od žag, kar se je celo pri cerkvah oklicalo, prišlo jih je prav malo, znamenje, da ima nemško-liberalni bauernverein med poštenimi slovenskimi kmeti le malo prijateljev. Zborovanje je bilo kratko in brez vse živahnosti. Mi bi tudi o njem najraje molčali, ako bi se poleg ne bile govorile tudi reči, ki so neresnične in na katere se nam toraj potrebno zdi, da odgovorimo. Da so govorili slovensko, se ni čuditi, kajti to je teh ljudi že navada, da se namreč pred volitvami, kedar gre zato, loviti slovenske glase, tako močno ponižajo, da se poslužujejo tudi te „gmanj šprae“, katera je drugače le za dek-le in hlapce. Reklo se pa med drugim, da mi Slovenci hočemo bojda nemščino zatreti, da Nemce sovražimo. Vendar pa nam je nemščina hudo potrebna, kajti če le 3 ure gremo od doma, smo že na Nemškem; če gremo „vun“ iz džeze, moramo nemško znati, in kako potrebna je nemščina, priča tudi to, da se povsod po svetu uči. Mi pa odgovorimo, da nemščine nočemo zatreti, kar trditi je sploh velika neumnost. Mi tudi pravičnih Nemcev ne sovražimo; poštene Nemce mi spoštujemo in jim njih pravic nikdar nismo in ne bomo kratili. Želimo pa ravno tako, da tudi oni nas spoštujejo, da nam naših pravic ne jemljejo, da zlasti spoštujejo naš jezik in našo narodnost. Da ni res, da bi vsak, ki le 3 ure od doma gre, že med Nemce prišel, to vé pri nas pač vsak otrok. Ako pa že kdo žene vole na Nemško, tedaj jih bo prodal tudi brez nemščine, kajti še dosihmal ni bilo slišati, da bi kdo svojih juncev samo zato ne mogel spečati, ker ni nemško znal. Kupci na sejmi-h pač ne iščejo ljudi, ki nemški znajo, temveč le lepo rejenih volov, naj jih že ima nemški ali slovenski kmet.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Celja. (Še nekaj o povrnitvi škod iz francoskih vojsk l. 1809.) Zadnji spis o tej zadevi glede Savinjske doline ni bil povsod dobro razumljen glede obroka, v katerem se je treba zglašiti za povrnitev škode, katero so Francozi l. 1809 na Štajerskem napravili. Razločevati je treba tiste kapitale, črez katere imajo ljudje obligacije v rokah, namreč dolžna pisma, katerim je na čelu tiskan: Ständische Domestical-Obligation, — od tistih terjatev, črez katere imajo ljudje kasne liste

(Cassenscheine) ali druga izkazila v rokah, ali pa katera niso pokrita z nobenim dokazilom. Domestikalne obligacije je bilo treba v Gradec poslati do konca prosinca 1885, zdaj je za poslanje obligacij v Gradec zadnji čas do konca svečana 1885. Adresa je: Landes-Obereinnehmeramt (deželna blagajnica). — Kdor pa nima domestikálnih obligacij, ampak le kasne liste (Cassenscheine) ali kako drugo pismo, ali pa kdor terja brez vsakega pisma kako povernitev škode svoje po Francozih l. 1809, tisti se mora zglasiti do konca kresnika 1885, tudi pod gornjo adresno. V zadnjem položaji so prebivalci prejšnje okrajne gosposke ali komisije v Novem Celju.

St. Jurji ob Taboru. (Šnopsanje — v o g e r s k o v i n o.) Pred službo božjo sliši se časih v „taberni“ čuden truš, ker vsi v eno mer kričijo: meni eno kupico, meni enga, tretji meni en ahtele, in zopet meni en frakele, „šnops“ v sebe zlivajo kakor da bi dones bil poslednji dan. — Zvoni pričnejo, pa zopet krik: meni ga še daj hitro, meni pa, meni še en glaž, in tako kričanje nastane po sobi, potem se drviijo proti hiši božji, — navadno pa ti „šnopsarji“ zunej cerkve postajajo, nekateri se v cerkvo priplazijo, a namesto v cerkvo, jo v zakristijo krenejo, in tam ves čas eden drugemu na ušesa šepečejo, in nekateri se menijo o kupcijah, drugi potegne iz žepa tobak, in ga zamaši v čelusti, in hitro mu nastane oteklina, kakor da bi ga zobje boleli celi teden. Ko daritva sv. meše se konča, hajdi zopet v „Taberno“, in udrihajo eni po „šnopsi“ drugi po „vogerskem“ omotenem vinu sežejo, in zraven ti kruh tako majhen leži, kakor da bi pšenica po štir forinte plačevali, a zato se nobeden župan ne zmeni. O nespametno ljudstvo, pustite „šnops“ pustite pijačo takozvano „vogersko vino!“ Namesto, da bi po tabernah posedali in s „šnopsom“ se bratili, je mnogo bolje dobre časnike, knjige čitati, prepričani bodite da bo veliko prepira menje, a in mnogo cvenka več v žepu. Nikar ne skrbite za ožtirje da bi na kant prišli. — Zoper pridne krčmarje, dobro pijačo, pošteno zabavo nima nihče nič, a kar je preveč, to se ima v meje zmernosti zavrnoti!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesarica se odpelja te dni v Amsterdam na Holandskem; cesarjevič Rudolf pa s princesinjo Štefanijo nad Polo in po morji v Krfin greške Atene, od koder obišče Ciper in Sirijo, na povratku domov snide se v Kotarski boki s črnogorskim knezom. — Minister grof Taaffe trdno stoji ter ne odstopi nemškimi liberalcem na ljubo; te dni je obhajal 25 letnico svoje ženitbe; svit li cesar sami ga

obiščejo in mu čestitajo in zatem vsi na Dunaji navzoči nadvajvode. — Nadškofje in škofje sešli so se na Dunaji in se posvetujejo zastran zboljšanja duhovenske plače, tudi naš milostljivi knezoškof in eksclenca so tam. — Državni zbor bode zboroval še nekaj časa, da sklene sadnjič še odbito novo pristojbinsko postavo, ako jo odbor hitro popravi, kmetom in menjšim trgovcem na korist pa na obdačenje borzijancev in sploh bogatašev. — Na Goriškem je prošt Valusi postal ud deželnemu šolskemu svetu. — Slovenci in Hrvati primorski skličejo pred novimi volitvami za državni zbor več taborov. — Čehi so zmagali pri volitvah za trgovinsko zbornico v Pilznu, izvoljenih je 25 Čehov in 11 Nemcev. Nemški liberalci se močno jezijo. — V Budimpešti bil je že neznosen nered in skrajni čas, da so mestnega načelnika Thaisza, pomadjarjenega „Deutscha“ odstavili. — Srbski list Zastavo-tožijo Madjari dosledno, da ga s tožbami uničijo. V tem so Madjari podobni liberalnim nemčurjem. — Rumuni v Erdelskem so čedalje bolj srditi na brezobzirne Madjare.

Vnanje države. Francozi so v Tonkingu popolnem natepli strahopetne Kitajce in vzeli v naskoku veliko in trdno mesto Langson. Hočejo jih baje poditi proti severu in potem izhodu do Kantona. — Rusi nameravajo zasesti Herat in vse ozemlje do visokih gora Hindokoš. Proti Nemčiji pa močno utrjujejo Kovno in Osóvco. — Nemški Bismark je v državnem zboru nemškem dognal, da se colnina ali carina tujemu zrnju pozviša močno, vsled tega bo največ škodoval Rusom, ki so na leto zrnja Nemcem prodali za 101 milijon goldinarjev pa nam, ki smo spečali za tje prodano zrnje 30 milijonov. Sedaj bi dobro bilo tudi prajzovskim knjigam, tkaninam, železninam in sploh fabriškim itd. izdelkom colnino pozvišati. Teh se preveč h nam vozi in denar iz dežele spravlja, med tem ko domača obrt strada. — Italijani se Turka nič ne bojijo, zasedli so Masavo in prirejajo 32 močnih ladij vojnih s 320 kanoni, da turškim vojakom pot zabranijo na primer v Tripol, po katerem Italijan sline cedi. Papež pripravljajo okrožnico zoper liberalce, prijatelje freimaurejev. — Bolgari so sklenoli železnico narediti od Vakarela v Caribrod. Ko je ta zgotovljena, mogoče je peljati se po železnici od nas tijan do Carigrada. — Bolgare v Macedoniji hudo trpinčijo Turki in Grki. Bo menda zopet Rus moral z mečem kresnoti. — Angleži so se zopet topli z Mahdijem, vrgli so sicer sovražnika, a general Early je mrtev. Od Suakima v Berber delajo železnico. General Wolseley stoji v Korti ob Nilu. Gordon je bil ubit, ko je v Kartumu bežal v palačo avstrijskega konzula Hanzala. Tudi tega so ubili Mahdijevci. Hanzal je bil rojen Moravčan in tajnik misijonarja Knohle-

harja. Mohamedani so baje do malega poklali vse kristijane v Kartumu.

Za poduk in kratek čas.

Sv. Metod, apostol Slovanov.

(Po spisu A. Fekonje v letopisu 1884 Matice slovenske.)

IV. Rodila sta se naša sv. brata Ciril in Metod v Solunu, primorskem mestu v Makedoniji, kder je uže sv. apostol Pavel oznanoval sv. vero Kristusovo. Ob času naših apostolov prodrli so slovanski rodovi globoko v Balkanski polotok, celo v staroslavni Peloponez. Vsa okolica Solunska je uže takrat in je še sedaj slovanska in tudi mesto je šteló dobro polovico slovanskih prebivalcev. Očetu je bilo ime Leon. Bil je plemenitega stanu in visok cesarski uradnik. Leon je rodom bil Grk, a žena njegova Slovanka Imela sta 7 otrok, med temi je bil Metod najstariši, Konstantin ali kakor so ga pozneje imenovali: Ciril, pa najmlajši. Zнала sta precej z doma dva jezika, grški in slovanski. Premožni stariši ju dajo dobro izšolati tako, da je Metod dobil cesarsko službo, Konstantin pa zaslovel kot modrijan ali filozof. Toda izobrazena in veleučena moža bila sta tudi pobožna in krepotna, da skleneta svetnim službam in skrbem slovo dati. V Carigradu stopita v duhovski stan. Konstantin postane čuvar patrijarhne knjižnice pri sv. Sofiji in gre komaj 24 let star kot misijonar k slovanskim Kozarom. Pri teh zasledi v Kersonu ostanke sv. Klementa, mučenika in tretjega papeža po sv. Petru. Prišedši z ostanki v Carigrad odide v samostan.

Njegov stareji brat Metod je pa kmalu po prejetem mešniškem posvečenju šel kot redovnik v samostan sv. Bazilija na gori Olymp. Pozvan v Carigrad odbije ponudeno mu nadškofovsko čast ter gre kot iguman ali gvardian v Polyhromski samostan. Odtod zahaja rad mej slovanske Bolgare oznanovat kraljestvo božje. Posreči se mu celo bolgarskega kralja Borisa pridobiti Kristusu, to pa s pomočjo slike, katero je o sodnem dnevu namalal. Borisa slika toliko presune, da se takoj krstiti da.

Med tem pride povelje od cesarja Mihaela, naj se poda kot misijonar k slovanskim Moravljanom, na dvor slavnega Rastislava. Pridruži se torej bratu Konstantinu in potuje z njim v Panonijo. Seboj imata ostanke sv. Klementa. Najprvle pridete v Blatograd h knezu Koceljnu, ki ju z veseljem sprejme. Toda ne mudita se dolgo v Blatogradu. Marveč hitita v Moravsko in dospeta meseca junija 863. v knežji Velehrad, kder sta od Rastislava in njegovih Slovanov z neizmerno radostjo sprejeta. Takoj začneta svojo apostolsko delovanje, ljudstvo v sv. veri poučevati in utrjevati, učiti narodno

knjigo in cerkveni obred, trebiti še zaostalo poganstvo in izgojati si narodno duhovništvo. Ljudstvo je svoja apostola goreče ljubilo in rado poslušalo, ker sta mu „veličija božja“ v domačem, slovenskem jeziku razlagala. Nadaljevala sta tudi prestavljanje sv. pisma na slovanski jezik, ki ga sedaj po vzgledu našega dr. Miklošiča imenujemo: staroslovenščino, ker se uže v marsičem razlikuje od naše sedanje govorice. Molitev: oče naš na primer prestavila sta tako: Oče naš, iže na nebesih, da sventitsen imen tvoje, da priidet carstviye tvoje, da budet volen tvoen jako na nebesi i na zemli. Hleb naš nasušitji podavaj nam na vsenki den. I ostavi nam griehi našem, ibo i sami ostavlenem vsenkomu dolžniku našemu, i ne vvedi nas v iskušenje, no izbavi nas ot lukavago. Amin.

Prvo in mirno delovanje sv. apostolov trajalo je 4½ leta. to pa v državi Rastislavovej in zadnji čas tudi v knježevini Koceljevej.

(Dalje prihodnjic.)

Smešnica 8. Gost grede od obeda mimo kuhinje, pozdravi prijazno krčmarico, ki je stala na pragu in pokukaje v kuhinjo, reče jej: „Ah, mislil sem, da imate kuhinjo malo, da se morete komaj ganoti, a sedaj vidim, kako je velika in prostorna.“ „Po čem ste sodili gospod, da je kuhinja mala?“ „Po vaših „porcijonih“ — ki so tako mali, da ako jih deset povzijem — še nevem, če sem kaj jedel!“

Jurij s pušo.

Razne stvari.

(Milostljivi knežoškof Celovski) so dne 9. t. m. č. g. dr. Lavoslava Gregorčca imenovali za kanonika Strassburškemu kapitelnu, č. g. Anton Ribar, kaplan v Brašlovcah postal je profesor bogoslovja.

(Ponovljenje sv. misijona) obhajajo od 21. feb. do 6. marca očetje lazaristi in Celja pri sv. Petru pri Radgoni. Vernim kristjanom, ki vejo ceniti vrednost takih pobožnosti, priporočujejo se za spomin pri njihovih molitvah.

(Ptujška posojilnica) ima 2. marca t. l. ob dveh popoldne v Narodnem domu občni sbor.

(Novo farno cerkvo) nameravajo pozidati Čadramljani. Priprave dela društvo, ki šteje uže 700 udov. Več v Cerkvni prilogi.

(Poštne hranilnice.) V prošlem meseci januarji vložilo se je v državno hranilnico z 179.286 vlogami 13.065.502 gld. 70 kr.; izplačalo pa se je v tem meseci 51.419 vlogam 11.936.777 gld. 64 kr. Število vlagateljev se je v januarji pomnožilo za 13.381; zdaj znaša število vlagateljev skupno uže 442.144. Razvida se, da poštne hranilnice napredujejo.

(Ptujška čitalnica) ima 8. marcija v Narodnem domu občni zbor.

(V Sromljah) so ponočnjaki 2 fanta obstrelili, enega skoraj smrtno, dne 11. t. m.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. g.: Šmid 15 gl., Wretschko (opat) 10 gl., Mikuž Fr. 5 gl., (ustn. in letn. dopl.), Ostrožnik 5 gld., Vraz Jožef 2 gld., Ferk Mat. 1 gld., Grušovnik 1 gld.

(Slovenci) pojdejo v Velehrad 12. aug. t. l.

(Ljutomerčani) lepšajo svoj trg, želijo mu vodovod priskrbeti, najrajši bi pa dobili železnico.

(Tabaka) so na Štajerskem ljudje lani „zažnofali“ 470 meterskih centov, skadili 1.637.025 kilo, 70 milijonov cigar in 8 milijonov cigaret.

(Za uboge učence) so v Ribnici nabrali 76 fl. To je veliko pametneje, kakor za šulverein doma potrebne denarje pošiljati na Dunaj!

(Na mariborski gimnaziji) se Slovincem tako godi, da hočejo kar pobegniti inam, zlasti v Celje, v 7. razredu je hotelo 7. Slovencev potegniti, da bi samo 3 dijaki ostali. Vsled tega so se nekim germanom vendar začeli lasje ježiti.

(Iz Rogaca) se nam poroča, da je krojač učenec Martin Zidar iz Maribora domov na gostovanje gredoč pal v Sotlo in utonil.

(Pogorelecem v Trnovcah) so poslali: nadžupnijski urad Hočki 4 fl. 50 kr. župnijski uradi na Ptujski gori 4 fl. 30 kr. na Slovenski fari v Mariboru 2 fl. v Rušah 5 fl. Bog plati! G. Cenc. župnik.

(Mozirska posojilnica) ima 20056 fl. v rezervnem fondu.

(V Podovi na Dravskem polju) so ubogega berača obcijali, da je vkradel J. Špehu 7 fl. in hudo pretepali, a naposled izpustili, ker so pravega tata zasledili.

(Umrli) sta Feyrer bivši grajčak Hausenbaški 63 let starin znani odpadnik slovenski Moric Blagotinšek-Kaiserfeld. Uže l. 1848 je hodil kot velikonemšk poslanec v Frankfurt. Svoj slovenski rod je zmiraj zatajeval ter bil vodja štajerskim nemškim in nemškutarskim liberalcem. Zato toliko jamrajo za njim.

(V Trbovljah) vršijo se zoporedom nesreče, zopet je enega delavca vbilo, a enega hudo ranilo.

(Ptujčani liberalci) biradi Eckelna napravili za župana. Kdo vé odkod je ta Eckl?

(Od Malenedelje,) „Bindische Wissenschaft! Nix taič, nix bindiš“. Tako pozdravlja tukajšnji posilinemec narodnjake in to na odličnih krajih. Bodi mu rečeno, da mi nismo njegovi bindišari. ne tajčari marveč pošteni narodni Slovenci. Zaradi nemške Wissenschafti, pa ni nič ta človek na boljem, kakor prosta baba.

Listič uredništva. J. B. na Goreujskem: denešnji vvodni članek ustreza Vašej želji. Izvrstni dopis od Velke o šulvereinskem fiasku, iz Ptuja o posojilnici, Rogaca o nemškutariji prihodnjic.

Oznanilo.

Podpisani bode 1. sušca t. l. prevzel v Celji gostilnico „**pri grojzdu**“ po domače pri Strgunšku, nasproti kasarne.

Za vina najboljše vrste, za dobra in cena jedila, kakor tudi za dobro postrežbo bode vestno skrbel.

Uljudno prosi obile vdeležbe spoštovanjem

Blaž Simonišek,

gostilničar „**pri grozdu**“

1-2

v Celji.

Vabilo

P. n. društvenikom „hranilnega in posojilnega društva“ v Ptuji.

Podpisani odbor uljudno vabi gospode društvenike k rednemu občnemu zboru na dan 2. marca t. l. ob dveh popoldne v društveno pisarno v „Narodnem domu“.

Dnevni red:

- Poročilo nadzorništva o letnem računu;
- Sklepanje o porabi čistega dobička;
- Volitev ravnateljstva;
- Volitev nadzorništva;
- Razni predlogi.

Za odbor:

A. Jurca.

Služba organista

se razpisuje. Prosilci naj se obrejejo do farnega predstojništva Muta (Hohenmauthen a. d. Kärntner-Bahn.)

1-2

„Ljubljanske slike“

in pa

„Petelinov Janez“

se dobivajo še: slike po 60 in 70 kr., povest „Petelinov Janez“ pa po 40 in 50 kr., ravno tako je še nekaj „Koledarja“, „Ričeta iz Žabjeka“ in pa „Povesti iz sodnijskega življenja“ po 20 kr.; vse to pri

„Katoliškeje bukvarni“

v Ljubljani.

3-3

Loterijne številke:

V Trstu 14. februarja 1885: 66, 79, 85, 23, 28
V Linci „ „ 28, 52, 54, 14, 60
Prihodnje srečkanje 28. februarja 1885.

Pri J. Leonu v Marib., šolske ulice št. 2 se dobiv. sled. knjige:

Pot v nebese.

Molitvena knjiga za tretjerednike, spisal č. o. Nikolaj Meznarič, frančiškan v Mariboru.

Ta knjiga ima vse vrsti molitev in požnostni za vse ljudi, kakor tudi za tretjerednike. — Cena ji je v usnji vezani samo 80 kr. do pošti 90 kr.

Ljudska knjižnica

I., II. in III. snopič. Cena enega snopiča 6 kr.

Priporočba.

Zahvaljujem se vsem prečastitim p. t. gospodom duhovnikom kakor tudi drugim gospodom in gospem, gospodarjem in gospodinjam, kateri so v štacuni mojega rajnega moža gospoda **Franca Kapusa** dozday kupovali za skazano zaupanje ter jih kakor tudi vse p. t. občinstva uljudno prosim, da zanaprej tudi meni skažejo zaupanje, katero hočem z dobro postrežbo in s poštenim in dobrim blagom vselej najboljše in najlepše opravičiti.

Trgovino specerijskega blaga, semenja razne vrste, raznega orodja za gospodarstvo in kmetijstvo ter pletenih rečij kakor košev, košaric, jerbacev itd. imela bom sama zanaprej. Posebno priporočam na spomlad frišno semenje vsake vrste po prav nizkeji ceni.

Albina Kapus,
vdova.

1-2

Ponudba.

Posestvo pri Slivnici (Schleinitz), ki je lastnina stolnega vikarja v Mariboru, se daje na tri leta v najem. K temu posestvu slišijo hiša, njive, travniki itd. Kdor ga želi v najem vzeti, naj se oglasi do kvatrnega torka, 24. februarja t. l., pri

stolnem in mestnem vikarji
v Mariboru.

Zgodovina štajerskih Slovencev

stane lično vezana s poštnino vred 1 fl. 30 kr. in se dobiva pri pisatelji J. Lapajne v Krškem — Gurkfeld.

3-3

Prostovoljna prodaja.

1-2

Lepo posestvo tik okrajne ceste v Močni, obstoječo iz 20 oralov grunta, od tega je 3 orale vinogradov, drugo so njive in travniki, hram in gospodarsko poslopje vse v dobrem stanji. Proda se, ako kdo želi, vse vkup kakor leži in stoji ali pa samo zemljišče, posebno bi ugajalo par mladim zaročencem, kateri še le začnejo gospodariti.

Zavoljo cene se potem zmeni, in ne bo previsoka, dve tretjini od kupne cene ostanete na posestvu, ker so dediči maloletni.

Več pove **Jožef Vraz**, pri sv. Marjeti na Pesnici, hiš. štev. 12. pošta Maribor.

Preselitev.

Naznanjam uljudno, da dne 1. marca 1885 preselim svojo odvetniško pisarno v poštno ulico v hišo gospoda Alojs Kauliha poleg rotovža nasproti nemškeji cerkvi.

Dr. Ludovik Filipič,
odvetnik v Celji.

1-2

Harmonična zvonila

jarmi vred proti poroštvu, da so dobro vglasbena in iz najfiniše robe.

Zvončke za na steno, zvončke za službo v cerkvi, za 3, 4, 5 glasov po 6, 8, 10 fl. eden. Dalje:

Cerkvene svetilnike

lustre, svetilnice, svetilnike za na steno, kanontablice, masivne iz zmesi zlatu podobne po izvrstno okusnih modelih lite, ki se krasno svetijo, kakor bi zlate bile, in so trpežne za več, kakor 100 let, solidno delane n jih po nizkeji ceni priporočuje

Albert Samassa

c. k. dvorni zvonar in fabrikant strojev in gasilnega orodja

v **Ljubjani.**

Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko.

Oznanilo.

Za obseg c. k. okrajnega glavarstva slov. graškega razpisana je živinozdravniška služba s sedežem v Slov. Gradci.

Redno podkrepjene prošnje se vlagajo do konca februarja 1885 pri deželnem odboru. Več pové oznanilo v „Slov. Gospodarji“ št. 7.

Gradec 31. januarja 1885.

1-2

Deželni odbor štajerski.

2-2

Oznanilo

zastran prošnje vsprejet biti v viničarski kurz na sadje- in vinorejski šoli v Mariboru, od 2. do 14. marcija t. l. priredjen za 30 z vinogradstvom praktično pečajočih se prošnikov, ki se sami oskrbljujejo ali deželno štipendijo v znesku 1 fl. na den dobiti želijo, velja do 15. februarja t. l., do katere dobe se naj vsak dotičnik oglasi osobno pri ravnateljstvu sadje- in vinorejske šole. Več pové štev. 6. „Slov. Gospodarja“.

Gradec meseca januarja 1885.

Deželni odbor štajerski.

Služba tajnikova

pri okrajnem zastopu na Vranskem z letno plačo 400 fl. je razpisana.

Prošnik mora biti moralnega vedenja, zmožen slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi ter naj dokaže se spričevalom, da je čvrstega zdravja.

Zraven te službe tudi lahko prevzame službo tajnikovo Vranske in Jeronimske občine.

Prošnje naj se vpošljejo do 28. t. m. podpisanemu odboru.

Okrajni odbor na Vranskem.

Načelnikov namestnik:

Jožef Musi.

3-3

V Jan. Leon-ovi tiskarni

je izišla:

„Ljudska knjižnica“.

IV. snopič, ki obsega 4 tiskane pole, je prinesel pripovedko:

„Kratke povesti“.

„Ljudska knjižnica“ velja za četrto leta 48 kr., za pol leta 90 kr., za celo leto 1 fl. 70 kr.

Pojedini snopiči veljajo 6 kr. s poštnino vred 8 kr.

V. snopič izide konci tega meseca.

Izdatelj in založnik tisk. kat. društvo. Odgov. urednik L. Kordeš, Tisk J. Leon-a v Mariboru. (Odgov. Lav. Kordeš.)

Sadovna drevesa

prodajajo se: mačanceljni in zlate parmene v Radgoni iz drevesnice g. viteza Paula plem. Hempelna, po 50 in 30 kr. vsako.

Več pové g. Franc Vračko v Orehovi vesi, pošta Radgona in gosp. Paul vitez plem. Hempel v Gradci, Haydngasse št. 10, II. nadstropje.

1-2

Livarna,
Badgasse Nr. 9,
blizu sl. cerkve.

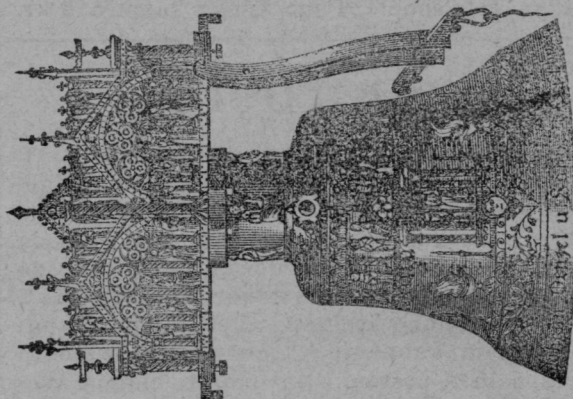


C. kr. privil.

Številnih priznail
za zlate zvonove
je priredjenih za
ogled.

zvonarna in livarna

g. Janeza Dencel-na in sinov
v Mariboru,



zliva posebno izvrstne zvonove in najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pregibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonov, z jasnim in čistim glasom pod poročtvom; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perotih takó, da se zelo lahko zvoni in v zvoniku nič ne tresi.

Imam tudi harmonična zvonila ali zvončke na prodaj!

Spričalo.

Firma Dencel-novi sinovi v Mariboru je letos (1884) za Poličane na spodnjem Štajerskem, štiri nove zvonove, kateri okoli 63 centov tehtajo, izlila in tiste ne le samo po zvonu sliki, temveč tudi po obratnem, harmoničnem in prav glasnem petji tako umetno in izvrstno izdelala, da podpisani to firmo vsem, posebno pa čestitim cerkvenim predstojnikom vsakojako priporočati smejo.

Cerkveno predstojništvo v Poličanah,

dne sv. Lukeža 1884.

Benedikt Jury, župnik.

Štefan Detiček, l. r.,

Jožef Detiček, l. r.,

cerkvena ključarja.